Підсумкові завдання з навчальної дисципліни
«ОСНОВИ ФІНАНСОВОЇ ГРАМОТНОСТІ»
для фахових молодших бакалаврів

Розділ 1 «Зайнятість та дохід»

І. Тестові завдання *(по 0,5 бала за кожну правильну відповідь)*

1. Що таке номінальна вартість грошей:

а) вартість, за якою гроші обмінюють на певний товар у будь-якій країні;

б) вказана на банкноті, монеті або в електронній системі вартість, за якою гроші зобов'язані приймати як засіб платежу;

в) мінімальна вартість золота, на яке можна обміняти гроші;

г) вартість грошей, що підтверджується сріблом чи іншим дорогоцінним металом.

2. До електронних грошей належать:

а) подарункові сертифікати;

б) електронні проїзні квитки;

в) телефонні картки;

г) правильна відповідь відсутня.

3. Яка риса є спільною для роботи за наймом та фрілансу:

а) стабільний дохід;

б) виплата соціальної допомоги в разі хвороби;

в) оплачувана відпустка;

г) «немасштабованість» винагороди за працю.

4. Фінансовий план не повинен містити:

а) планування пенсійних виплат;

б) управління зовнішніми ризиками;

в) банкрутство;

г) управління інвестиціями.

5. До трудових надходжень належать:

а) основна заробітна плата;

б) премії;

в) доходи від ведення особистого підсобного господарства;

г) усі відповіді правильні.

6. Коли товар перетинає кордон держави, зазвичай треба сплатити:

а) податок на майно;

б) нічого не треба сплачувати;

в) мито;

г) акциз.

II. Відкритий тест. Розкрити сутність понять, дати стислі, змістовні відповіді *(по 1 балу за кожну правильну відповідь)*
Інфляція – це …
Потреба – це …
Заробітна плата – це …

III. ***Теоретичні питання*** *(по 1,5 бала за кожну правильну відповідь)*
1. Дайте визначення поняттю «гроші». Які форми грошей в обігу ви знаєте? Опишіть функції грошей та основні правила користування грошима.
2. Дайте визначення поняттю «податки». Які цілі має стягнення податків? Опишіть основні види податків.

IV. ***Аналітично-розрахункова задача*** *(3 бали)*

Студент Микола влітку на канікулах вирішив попрацювати. Він влаштувався помічником продавця в місцевому супермаркеті на неповний робочий день. За місяць роботи Миколі нарахували заробітну плату в розмірі 4500 гривень.

Вкажіть, які податки має сплатити Микола, і які – роботодавець.

Обрахуйте суму податку, яку мають сплатити Микола та його роботодавець.

Обрахуйте, яку заробітну плату отримає Микола «на руки».

Підсумкове завдання по Розділу 2 «Управління коштами»

I. Тестові завдання *(по 0,5 бала за кожну правильну відповідь)*
1.Рахунок, який відкривають банки підприємствам та домогосподарствам для здійснення, у першу чергу, розрахунково-касових операцій, – це:
а) банківський рахунок;
б) депозитний рахунок;
в) поточний рахунок;
г) інвестиційний рахунок.
2.CVV2/CVC2 – код, призначений для:
а) зняття коштів у банкоматі;
б) ідентифікації банківським працівником;
в) підтвердження операції в мережі Інтернет;
г) усі відповіді правильні.
3.Ваш друг перебуває за кордоном і загубив платіжну картку. Йому терміново потрібні гроші. Ви вирішили йому допомогти й переказати кошти. Який із нижче наведених варіантів є прийнятним:
а) перерахувати кошти на рахунок друга;
б) перерахувати кошти через Western Union чи MoneyGram або подібну систему;
в) замовити нову платіжну картку для друга й перерахувати на неї кошти;

г) написати заяву в банк, щоб за кордоном видали нову платіжну картку другу, й переказати на неї гроші.

4.Якщо банк, власником якого є приватна особа, збанкрутує, то кошти на поточному рахунку фізичної особи:

а) зникнуть;

б) поверне держава в повному обсязі;

в) відшкодує Фонд гарантування в обсягах відповідно до чинного законодавства;

г) видадуть на першу вимогу власника рахунку.

5.Захист прав споживачів фінансових послуг та створення однакових «правил гри» для всіх учасників фінансової системи забезпечують:

а) засновники фінансових посередників;

б) фінансові посередники;

в) ринки капіталу;

г) держава за допомогою фінансових регуляторів.

6.Принцип «сплати спочатку собі» означає, що після отримання надходжень першочерговими видатками мають бути видатки на забезпечення:

а) поточних потреб;

б) відпочинку;

в) фінансової свободи;

г) освіти.

II. Відкритий тест. Розкрити сутність понять, дати стислі, змістовні відповіді *(по 1 балу за кожну правильну відповідь)*

Власний капітал – це …

Альтернативна вартість – це …

Постійні витрати – це …

III. ***Теоретичні питання*** *(по 1,5 бала за кожну правильну відповідь)*

1. Що розуміють ід поняттям «фінансова система»? Опишіть фінансових посередників та наведіть послуги, які вони надають.

2. Дайте визначення поняттю «банк». Яка структура банківської системи України? Наведіть основні види банківських послуг для населення та підприємств в Україні.

IV. ***Аналітично-розрахункова задача*** *(3 бали)*

Студент Данило віддає перевагу придбанню товарів в мережі Інтернет. Проте, розуміючи, що потрібно контролювати стан власного рахунку, Данило має ліміт на здійснення покупок у мережі Інтернет. Цей ліміт передбачає можливість здійснення таких покупок упродовж місяця на суму, що не перевищує 10 000 грн. На початок місяця в Данила на рахунку було 12 000 грн.

Упродовж місяця Данило здійснив такі платежі: за гуртожиток – 650 грн (банк за здійснення платежу стягнув 1%), продукти харчування – 1 100 грн, придбання мобільного телефону в інтернет-магазині за 6 500 грн. Також на

рахунок Данила батьки переказали кошти в розмірі 5 000 грн. Однак коли Данило спробував придбати в інтернет-магазині розумний годинник за 5 500 грн, йому було відмовлено в здійсненні операції.

Яким є залишок на поточному рахунку Данила після здійснення платежів, які було підтверджено банком? Чому банк заблокував операцію з придбання Данилом розумного годинника? Чи можна вирішити цю ситуацію, і як швидко?

Підсумкове завдання по Розділу 3 «Кредит, борг та безпека твоїх фінансів»

І. Тестові завдання *(по 0,5 бала за кожну правильну відповідь)*

1. Що є ознакою споживчих кредитів на невеликі строки й суми:

а) завжди низька процентна ставка;

б) в окремих випадках такі кредити можна не повертати;

в) зазвичай не вимагають застави;

г) надаються тільки ломбардами.

2. До принципів надання кредитів належать:

а) безповоротність;

б) диверсифікація;

в) обов'язковість повернення;

г) строковість.

3. Користування кредитом може супроводжуватися такими платежами:

а) процентними платежами;

б) комісійними платежами за обслуговування кредиту;

в) платежами за надання таких послуг, як страхування предмета застави;

г) усі відповіді правильні.

4. Реальна річна процентна ставка – це ставка, яка розраховується як:

а) UIRD+маржа;

б) відношення процентних платежів й інших платежів на користь кредитодавця до основної суми кредиту;

в) відношення процентних платежів, інших платежів на користь кредитодавця та платежів за страхування предмета застави до загальної суми кредиту;

г) результат помноження номінальної процентної ставки на маржу.

5. Нецільові кредити можуть надавати:

а) ломбарди;

б) кредитні спілки;

в) фінансові компанії;

г) усі відповіді правильні.

6. Одним із важливих прав позичальника згідно з Законом України «Про споживче кредитування» є право на:

а) зміну умов кредитного договору один раз на рік без згоди кредитодавця;

б) відмову від кредитного договору впродовж 14 календарних днів із дня

укладення договору (за деякими винятками);
в) відмову від кредитного договору впродовж 14 календарних днів, якщо позичальник ще не встиг отримати кредит у касі чи на картку;
г) перегляд фіксованої процентної ставки, якщо облікова ставка НБУ зменшиться на 10%.

II. Відкритий тест. Розкрити сутність понять, дати стислі, змістовні відповіді *(по 1 балу за кожну правильну відповідь)*
Дебетна картка – це …
Кредитна історія – це …
Револьверний кредит – це …

III. *Теоретичні питання* *(по 1,5 бала за кожну правильну відповідь)*
1. Розкрийте суть поняття «кредит». Наведіть переваги та недоліки кредиту.
2. Які є основні методи виплати кредиту? Які їхні переваги та недоліки?

IV. *Аналітично-розрахункова задача* *(3 бали)*

Олеся оформила кредитну картку, за якою встановлено ліміт у сумі 5 000 грн із пільговим періодом 45 днів. Кредитним договором передбачено, що 25-го числа кожного місяця потрібно обов'язково погашати 10% від непогашеної суми кредиту, попри пільговий період. Якщо мінімальний обов'язковий платіж не було зроблено, застосовуватиметься штраф в розмірі 1% від непогашеної суми кредиту.

«Чорна п'ятниця», яка припала на 20-те число місяця, виявилася щасливою для Олесі з огляду на вдалі покупки, які вона здійснила. Крім власних коштів у сумі 1 200 грн, вона витратила також кредитні кошти в сумі 3 400 грн. Зарплата надійшла на рахунок Олесі 1-го числа наступного місяця в розмірі 8 000 грн. Чи має Олеся щось сплатити банку за отриманим кредитом?

Підсумкове завдання по Розділу 4 «Планування майбутнього»

I. Тестові завдання *(по 0,5 бала за кожну правильну відповідь)*
1. Формами заощаджень є:
а) готівка, яку людина тримає вдома;
б) гривневий депозит;
в) інвестиції на ринках капіталу;
г) придбання акційних товарів.
2. Заощадження у формі готівки характеризуються:
а) низьким ризиком;
б) захистом від інфляції;
в) високим рівнем ліквідності;
г) тим, що не приносять додатковий дохід.

3. Де ви можете розмістити депозит, який гарантується Фондом гарантування вкладів фізичних осіб:
а) у будь-якій фінансовій установі;
б) у кредитній спілці;
в) у банку;
г) у банку і в кредитній спілці.
4. Дивіденди – це дохід за:
а) акціями;
б) дисконтними облігаціями;
в) облігаціями внутрішньої державної позики;
г) інвестиціями в антикваріат.
5. Яке з поданих нижче тверджень про інвестування в акції є правильним:
а) якщо акція торгується на фондовій біржі, це означає, що її дохідність зростатиме;
б) Фонд гарантування вкладів гарантує вклади в акції;
в) якщо ціна акції не зростає, компанія для зацікавлення інвесторів підвищує рівень дивідендів;
г) людина, яка інвестує в акції, може втратити свої гроші.
6. До способів управління ризиком належить:
а) передача ризику;
б) виявлення ризику;
в) мінімізація (послаблення) ризику;
г) контроль ризику.

II. Відкритий тест. Розкрити сутність понять, дати стислі, змістовні відповіді *(по 1 балу за кожну правильну відповідь)*
Європротокол – це …
Блокчейн – це …
Пенсія –це...

III. ***Теоретичні питання*** *(по 1,5 бала за кожну правильну відповідь)*
1. Розкрийте суть поняття «ризик». Які види фінансових ризиків вам відомі? Які етапи та способи управління ризиками вам відомі?
2. Чим інвестиції відрізняються від депозитів? Цінні папери та їх види?

IV. ***Аналітично-розрахункова задача*** *(3 бали)*

Марія й Артем заощадили 20 000 грн. Наразі вони не мають потреби у витрачанні своїх коштів, а отже, потрібно вирішити – чи заощаджувати, чи інвестувати кошти. Вони планують, що ці кошти не знадобляться їм упродовж року.

Марія пропонує покласти гроші на депозитний рахунок до великого банку (проаналізуйте поточні ставки за депозитами банків).

Артем вважає, що варто придбати облігації внутрішньої державної позики

(проаналізуйте наявні пропозиції щодо можливостей придбання ОВДП, відсоткові ставки за ними та витрати, пов'язані з їхнім придбанням).

Друзі радять придбати криптовалюту, оскільки дохідність від інвестування в такі валюти може сягати 200 % і більше.

Який варіант ви порадили б Марії й Артему? Чи є додаткові запитання, які ви хотіли б поставити Марії й Артему? Чи могли б ви запропонувати їм альтернативні рішення?

Варіанти підсумкового завдання з дисципліни «ОСНОВИ ФІНАНСОВОЇ ГРАМОТНОСТІ», структурованого за рівнями складності, підготувала викладач Мельник О.О.

Обговорено і схвалено на засіданні циклової комісії викладачів предметів професійно-теоретичної підготовки та майстрів виробничого навчання ресторанного сервісу
Протокол № 01 від 26.08.2025

Голова циклової комісії Марта ПОЛІЩАК